

Riktlinjer på KTH för studieavgift inom bilaterala dual master- och dubbeldiplomsarbeten

KTH uppmuntrar till samarbeten där studenter kan skaffa sig en internationell utbildning med dubbla examina som ett sätt att verifiera en mycket kvalificerad utbildning och mångkulturell kompetens. Samarbetena har också visat sig ge KTH exceptionellt duktiga studenter som bidrar till studiemiljön vid KTH och är en tillgång som alumni.

Med dubbeldiplomsarbeten avses studentutbyten för civilingenjörsstudenter på KTH med studenter på motsvarande utbildningsprogram och nivå på ett partneruniversitet, och med dual master-samarbeten avses utbyte av studenter på ett masterprogram på KTH med ett masterprogram på ett partneruniversitet.

Införandet i Sverige av studieavgifter gör att KTH behöver ta ställning till studieavgiftsskyldighet för studenter som kommer till KTH inom ramen för dessa samarbetsavtal på grund- och avancerad nivå. I studieavgiftsförordningen fastställs förutsättningarna för undantag från kravet om anmälning- och studieavgift för så kallade tredjelandsmedborgare, alltså personer med medborgarskap i land som inte tillhör Europeiska samarbetsområdet (EES) eller är Schweiziska medborgare. Studieavgift och anmälningavgift ska inte tas ut av tredjelandsmedborgare när det är fråga om utbytesstudier, alltså av "student vid en utländsk högskola ... [som] genomför en begränsad del av sin utbildning vid en svensk högskola inom ramen för ett utbytesavtal" (2012:543, 2 §). Dubbeldiplomstudenter och dual master-studenter ses som utbytesstudenter eftersom studierna vid KTH har en begränsad omfattning som styrs av ett utbytesavtal och där studierna tillgodoräknas vid hemuniversitetet. KTH kräver i sin tur avgiftsfrihet för utresande dual master- och dubbeldiplomstudenter.

I förarbetet till högskolelagen framgår vidare att för de avgiftsbefriade studierna måste det vara fråga om reciprocitet i mobiliteten, det vill säga att studenter ska åka i båda riktningar, för att undantaget från kravet om anmälning- och studieavgift ska gå att tillämpa.

I studentutbyte inom Erasmus kan man inte kräva att studenter ska betala studieavgift till värduniversitetet. Det skulle vara inkonsekvent att kräva avgift av en viss utbytesstudent som kommer till KTH som dual master-student men inte om studenten kommer som Erasmusstudent för att läsa samma kurser. Med de universitet där KTH har Erasmusutbyte ska KTH därför generellt inte kräva studieavgift av inkommande studenter inom bilaterala dual master- och dubbeldiplomsarbeten.

För studenter från partneruniversitet där KTH inte har Erasmusutbyte gäller undantag från krav om studieavgift till värduniversitetet endast om det är fråga om studentutbyte med reciprocitet. Hur reciprociteten ska mätas är inte i detalj angivet i lagstiftningen och hur den ska efterlevas på KTH behöver därför klargöras.

Följande gäller på KTH för kravet om reciprocitet i bilaterala dubbeldiplom- och dual mastersamarbeten med undantag från kravet om studieavgift med universitet där det inte finns Erasmusutbyte:

1. Avtal för dubbeldiplom- och dual master-samarbeten skrivs för upp till fem års löptid.
2. Balans utgår ifrån antal registrerade studentterminer i vardera riktning.

3. För centrala avtal räknas balans normalt på universitetsnivå. Om det till exempel är mobilitet i ena riktningen av reguljära utbytesstudenter och i andra riktningen genom dual masterstudenter så kan de för KTH:s del balansera varandra. Motsvarande gäller för skolornas egna utbyten gentemot ett visst universitet.
4. Maximalt antal platser för avtal för partners där inte tidigare funnits dual master- eller dubbeldiplomsamarbete: 4 helårsstudenter för centrala avtal och 2 helårsstudenter för skolavtal i årlig antagning. Om intresset från utresande är så stort att antalet platser är översökta kan man förhandla med partneruniversitetet om att utöka antalet platser så att alla KTH-studenter man vill nominera kan resa ut och därmed går KTH med på att ta emot ett motsvarande antal från partneruniversitetet ifråga.
5. Reciprociteten börjar följas upp efter två antagningsomgångar.
6. Inför tredje antagningsomgången: Om partnern skickat maximalt antal studenter inom avtalet under både första och andra året och KTH inte skickat någon så halveras antalet platser för inkommande studenter inför tredje året.
Inför fjärde och femte året: Om fortfarande ingen KTH-student har rest ut så kan partnern skicka maximalt en student.
7. Om KTH efter två år skickat ut en eller flera studenter, men att utbytet ändå är i kraftig obalans (det vill säga att KTH skickat färre än hälften så många som tagits emot), så halveras antalet platser för inkommande studenter inför tredje året.
8. Om förhållandet är detsamma efter tredje året halveras antalet för inkommande studenter ytterligare en gång inför fjärde och femte året, men med åtminstone en plats kvar för inkommande student.
9. Efter samarbetsavtalets löptid, vilket innebär upp till fem antagningsomgångar, ska utbytet följas upp. Om utbytet gett kraftig obalans så ska samarbetet förnyas endast om det finns mycket starka akademiska och strategiska skäl för det. Kraftig obalans innebär att antalet inkommande till KTH varit åtminstone dubbelt så stort som antalet utresande. Om samarbetet förnyas trots kraftig obalans fortsätter man med utbytet som i punkt 8 ovan, alltså att KTH bara tar emot en student, tills det är balans i utbytet.

För studenter som genomför studier vid ett partneruniversitet inom ramen för ett gällande samarbetsavtal som följer dessa minimikrav om reciprocitet görs undantag från kravet om studieavgift. Inkommande utbytesstudenter med avgiftsfrihet ska heller inte betala anmälningsavgift för studier i Sverige.

Den skola som är ansvarig för ett visst samarbete ansvarar också för uppföljningen av reciprociteten. Förutsättningarna behöver kommuniceras i god tid inför nomineringsarbetet till kommande läsår. För samarbeten som bygger på KTH-övergripande avtal är Internationella relationer på KIR ansvarig för uppföljningen.